

ISSN 1407-9321

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

27. februāris — 4. marts

Neaizmirstiet abonēt

“NOVADNIEKU”

martam un

turpmākajiem

2012. gada mēnešiem!

Līvānu novada
attīstības
iespējas

2. lappusē

Aktuāla
informācija
lauksaimniekiem

9. lappusē

Uzticīgie
“Novadnieka”
lasītāji

10. lappusē

Lelles top ar adāmadatām

Kā var iemūžināt tuvu un mīļu cilvēku tēlus? Nofotografējot, uzizmējojot, uzgleznojot, iekājot akmeni, izveidojot no māla, no koka, atlejojot bronzu un, droši vien, sevišķi talantīgi mākslinieki to prastu izdarīt vēl kādā citā veidā.

Līvānos dzīvojošā māmuļa Anna Šķelta, kurai aiz muguras jau 88 gadi, to prot izdarīt pavisam neparasti — uzadot.

Kad viņas mazmeitas Inetas Paegles vadībā ierodamies apskatīt neparastos rokdarbus — adītās lelles, dzīvokli mūs sagaida eleganta, rūpīgi safrizēta kundze ar greznu, pašas darinātu lakatu uz pleciem. Annas Šķeltas vārds «Novadnieka» lasītājiem nav svešs, jo savulaik esam stāstījuši par viņu kā vienu no čaklākajām NATO sammita dalībniekiem paredzēto cimdu adītājām, kā arī par viņas rokdarbiem — adījumiem un tamborējumiem, kas rotājuši Latgales mākslas un amatniecības centra Ziemassvētku eglis, bijuši skatāmi izstādēs. Visu mūžu Annai patīcis veidot lelles. Bērniībā tās lipinājusi no sarkanā māla un jau toreiz sauca par mākslinieci. Bet dzīve prasīja savu. Auga bērni, mazbērni, vēlāk — mazmazbērni, un viņiem vajadzēja siltus apģērba gabalus. Nu, kad ar krāšņiem adījumiem jau apdāvināti visi tuvinieki un radi, par kuriem Anna priecājas, ka esot ļoti labi, solidi un strādīgi cilvēki, talantīgā rokdarbniece pievērsusies sen iemīļotajai nodarbei — leļļu darināšanai. Viņa tās ada.

Rau, te pašas tēva un māmuļas figūriņas. Mamma 93 gados, tēvs, — kāds bija pirms traģiskās bojā ejas 60 gadu vecumā. Tādi, kā palikuši atmiņā Annas kundzei — nūjiņa rokā, lakatiņš galvā, pelēka jaciņa, pleci salikuši no gadu nastas. Mīļi, vienkārši, tuvi. Un atpazīstami. Jo Annas jaunākā māsa Ilga, ieraudzījusi figūriņas, tūlīt pazina, ka tie ir viņu vecāki. Arī Ilga pati iemūžināta citā aditājā lellē. Nē, ne jau ar pašreizējo sirmo matu rotu, bet tāda, kāda bijusi jaunākos gados — sprigana melnmate ar krellēm. Ilgai arī otrs veltījums — ar savu Vasjiņku pie sāna dimanta kāzās. Un, rau, te traktorists Pēteris, iedzērājs, mūždien ar sarkanu degunu, nosmulētu muti un melnām drēbēm, kas jaunības gados bija «metis aci» uz Annu. Tieši ar viņu leļļu adīšana arī sākusies. Kādudien, pirms gadiem diviem, viņai it kā no augšas kāds teicis, sak, uzadi beidzot to Pēteri.

● Ja Dievs ir devis talantu un cilvēks ar to ir apveltīts, nevajag nekādu augstu skolu, jo talants nekur nepazūd, saka līvāniete Anna Šķelta, iepazīstinot ar burvīgajām lellēm, kas pašas rokām darinātas ar adām-
adatām no dzijas. Foto: A.Šņeps

Leļļu darināšana sākas ar figūriņu uzadīšanu. Tās piepilda ar vati, bet pēc tam apģērbj: rakstainos adītos svārciņos, blūzēs, jaciņās, ar lakatiņiem, cepurēm, — kā jau nu kurai pieder. Visas apautas — tamborētos zābakos, korpēs, visas stingri stāv pašas uz savām kājām. Vaigos — sārtums, acis mirdz, mati bizēs, garās sprogās vai pavisam isās «čirkās», viriešiem — ūsas vai bārda, kā nu kuram. Blondīnes un brunetes. Sprīdītis ar lāpstu. Un citi personāži. Par aditajām lellēm nav cita vārda, kā vien — tās ir brīnišķīgas! Daudzas jau nonākušas pie radiem un viņu bērniem. Vecmāmiņa Anna uzadījusi viņu pašu tēlus un uzdāvinājusi. Raibu raiba sabiedrība vēl joprojām dzīvo arī

pie savas darinātājas. Te arī Inetai dāvināta lelle, un pats jaukākais veltījums mazmeitai kāzu dienā — balts adīts zirgs, uz kura jaunais pāris. Kāpēc zirgs un kāpēc balts? Nu tāpēc, ka visas meitenes pirms kāzām sapņo par princi baltā zirgā, pajoko rokdarbniece.

Cilvēku figūras izvietotas sekcijas augšējās plauktos, bet zemākajā apmetusies citu dzīvo radību sabiedrība — laču māte ar kroni galvā un ar savu bērnu, zaķi, sunīši.

Burvīgās adītās lelles pirms kāda laika bija skatāmas izstādē Latgales mākslas un amatniecības centra audēju darbnīcā, tad gan to skaits vēl bija mazāks.

L.Rancāne

Palīdz sagatavoties LEADER pasākumu īstenošanai

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva informē, ka nākamotdien, **28. februārī, pulksten 11.00** biedrības «Preiļu rajona partnerība» telpās, Preiļos, Kooperatīva ielā 6 notiks bezmaksas seminārs diskusija par LEADER pieejas pasākumu īstenošanu. Diskusijas tēma — pārtikas mājražošana Latvijas laukos.

Seminārā par aktualitātēm runās un padomus sniegs biedrības «SATEKA» koordinatore, vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas finanšu vadītāja Daiga Gargurne. Viņa informēs par plānotajām aktivitātēm un attiecināmajām izmaksu pozīcijām, laika plānojumu, iepazīstinās ar iesniegtajiem dokumentiem, to sagatavošanas nosacījumiem un termiņiem. Turpinājumā paredzēta projekta iesnieguma aizpildīšanas praktiskā daļa. Semināra dalībnieki tiks iepazīstināti ar ceņu aptaujas (iepirkuma) dokumentācijas sagatavošanu un kvalitatīvas veikšanas nosacījumiem.

Noslēgumā speciāliste atbildēs uz klausītāju jautājumiem.

Saeima nosaka administratīvo atbildību par pārkāpumiem mantiskā stāvokļa deklarēšanā

Saeima ceturtdien, 23. februārī, galīgajā lasījumā kā steidzamus pieņēma grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz atbildību par pārkāpumiem mantiskā stāvokļa deklarēšanā.

Noteikts, ka varēs piemērot naudas sodu līdz divsimt piecdesmit latiem, ja persona nebūs iesniegusi mantiskā stāvokļa deklarāciju, nebūs ievērojusi deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību vai arī deklarācijā apzināti būs norādījusi nepatiesas ziņas.

Pie administratīvās atbildības varēs arī saukt, ja persona līdz šī gada 1. jūnija pulksten 24.00 savā bankas kontā nebūs ieskaitījusi likumā noteikto skaidrās naudas apjomu. Sods par šādu pārkāpumu paredzēts līdz piecīsim latiem.

Grozījumi arī paredz, ka administratīvo pārkāpumu lietas izskatīs Valsts ieņēmumu dienests un saukt pie atbildības personu varēs ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas un ne vēlāk kā viena gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Saeima pagājušā gada 1. decembrī pieņēma Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumu, kas nosaka pienākumu fiziskām personām no šī gada 1. marta līdz 1. jūnijam deklarēt savu mantisko stāvokli, kāds tai bija 2011. gada 31. decembra pulksten 24.00.

Mantiskais stāvoklis jādeklarē, ja persona nav nostiprinājusi īpašumtiesības uz Latvijā vai ārvalstīs iegādātu nekustamo īpašumu, kura iegādes vērtība pārsniedz 10 tūkstošus latu. Tāpat fiziskām personām jādeklarē skaidras naudas uzkrājumi, iegādātās kapitāla daļas Latvijā un ārzemēs, parāda vērstpapīri, aizdevumi, parādsaistības un citi īpašumi, kuru vērtība pārsniedz 10 tūkstošus latu. Mantas deklarēšana neattiecas uz īpašumiem, kuri jau ir reģistrēti valsts reģistros.

Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā stāsies spēkā šī gada 1. martā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvija atbalsta piena kvotu atcelšanu ES no 2015. gada

Latvija atbalsta priekšlikumu atcelt piena ražošanas kvotas Eiropas Savienībā (ES) no 2015. gada 1. aprīļa, to sarunā ar Eiropas Parlamenta (EP) deputātu Džeimsu Nikolsonu trešdien, 22. februārī, uzsvēra zemkopības ministre Laimdota Straujuma, informē Zemkopības ministrija (ZM). Lai labāk iepazītos ar situāciju Latvijas piena nozarē, Nikolsons tikās ar Latvijas lauksaimnieku nevalstisko organizāciju pārstāvjiem un apmeklēs divas piena saimniecības – "Poteri" Bauskas novadā un "Rudeni" Jelgavas novadā. Nikolsons ir viens no EP nupat pieņemtās Piena regulas izstrādātājiem. Eiroparlamentāriešu atbalstītās normas ļaus lauksaimnieku organizācijām vienoties par piena cenām. Regula paredz, ka piena apjoms, par kuru varēs vienoties sarunās starp ražotāju organizācijām un pārstrādātājiem, nedrīkstēs pārsniegt 3,5% no kopējā ES saražotā piena apjoma un 33% no kopējā dalībvalsts piena apjoma vai 45% no piena apjoma dalībvalstīs, kur saražotā piena apjoms ir mazāks nekā 500 000 tonnu. Lai jaunā regula stātos spēkā, tā oficiāli jāapstiprina Eiropas Padomei. Tā būs spēkā līdz 2020. gada jūnijam. Normatīvais akts uzlabos piensaimnieku iespējas aizstāvēt savas intereses un panākt taisnīgākas piena cenas sarunās ar uzpircējiem. Tāpat jaunie nosacījumi palīdzēs sagatavoties ES esošās piena kvotu sistēmas pārtraukšanai 2015. gadā.

Bijušais Saeimas deputāts Šķesters iecelts par Zemgales plānošanas reģiona izpilddirektoru

Bijušais 8., 9., un 10. Saeimas deputāts Staņislavs Šķesters (ZZS) iecelts par Zemgales plānošanas reģiona (ZPR) izpilddirektoru, informēja ZPR pārstāvis Juris Kālis. Atklātā konkursā kopumā bija saņemti astoņi iesniegumi. Izpilddirektora amats atbrīvošanās, kad to atstāja ilggadējais izpilddirektors Raitis Vītolīns, kurš nolēmis doties pelnītā atpūtā. Šķesteru slēgtā balsošanā atbalstīja 14, bet no vēlēšanu biļetena to svītvoja septiņu pašvaldību vadītāji. Šķesters ir Rēzeknes novada iedzīvotājs, taču tuvākajā laikā viņš plānojis pārcelties uz Jelgavas novadu. Gan savā motivācijas vēstulē, gan šajā prezentācijā par Zemgales reģiona attīstību Šķesters pauda pārliecību, ka plānošanas reģionu loma jānosprindina un jāpaplašina, deleģējot tiem daļu no valsts funkcijām ar atbilstīgu finansējumu. Viņaprāt, reģioniem jāļauj piedalīties atsevišķu Eiropas Savienības struktūrfondu naudas līdzekļu administrēšanā, tādējādi nodrošinot to efektīvāku izmantošanu katrā konkrētā reģiona konkurētspējas palielināšanā. ZPR izpilddirektora amata pienākumus Šķesters sāks pildīt no 1. marta. Viņš ieguvīs bakalaura grādu Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) Lauku inženieru fakultātē, vēlāk arī maģistra grādu. Kopš 10. Saeimas atlaišanas algotu darbu viņš nav strādājis, bet galvenokārt pievērsies studijām LLU doktorantūrā.

Ko īsti svinēt – pareizticīgo Ziemassvētkus, Lāčplēša dienu vai dienu pēc darbinieka izvēles

Likumā par svētku, atceres un atzīmējamām dienām jau šobrīd noteikts: "Pareizticīgie, vecticībnieki un pie citām konfesijām piederošie ticīgie Lieldienas, Vasarsvētkus un Ziemassvētkus atzīmē šo konfesiju noteiktajās dienās." Tomēr "Saskaņas centra" kārtējo rosinājumu noteikt pareizticīgo Ziemassvētkus par svētku dienu Saeimā pagaidām atbalsta tikai Zaļo un Zemnieku savienība, "Vienotība" ir pret, bet Nacionālā apvienība VL-TB/LNNK tā vietā varētu rosināt brīvdienas Lāčplēša dienu. Savukārt Zatlera Reformu partija apņemas koalīcijai kā alternatīvu iesniegt grozījumus Darba likumā, kas paredzētu vienu papildu brīvdienas gadā, ko darba ņēmējs varētu izmantot pēc reliģiskajiem vai ģimenes ieskatiem.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Sistemātiska un tīsa drosmes veidošana ir būtisks
faktors panākumu sasniegšanā. Bailes ceļā uz
panākumiem ir lielākais šķērslis.*

1. martā VID seminārs Līvānu novada Rudzātu pagastā

Lai informētu nodokļu maksātājus par jaunumiem normatīvajos aktos un likumos, 1. martā plkst. 10.00 Līvānu novada Rudzātu pagasta pārvaldes telpās notiks Valsts ieņēmumu dienesta informatīvs seminārs, informēja Rudzātu pagasta pārvaldes vadītāja Ruta Klibiķe. Seminārs ir bez maksas.

Līvānu uzņēmēji apsprieda novada attīstības iespējas

Līvānu inženiertehnoloģiju
un inovāciju centrā notika
kārtējā Līvānu novada
uzņēmēju padomes sēde.

Līvānu novada attīstības programma kā prioritāti deklarē uzņēmējdarbības atbalstu, ieguldījumus virzot rūpnieciskās zonas attīstībai. Investīciju un attīstības daļas vadītāja Gunta Ozoliņa uzsvēra, ka šajā brīdī ir svarīga uzņēmēju pieslēgšanās procesam, jo sabiedriskajai apspriešanai martā tiks nodots arī jaunais novada teritorijas plānojums (TP).

Ja pašvaldība TP novilks "sarkanās līnijas" maģistrālo komunikāciju izbūvei rūpniecības zonā, tad tiks ierobežota šo iezīmēto teritoriju izmantošana citiem mērķiem. Rūpnieciskās zonas iekļaušana pilsētā ar jauno TP būs pamats, lai sāktu ielu infrastruktūras, ūdensvada, kanalizācijas un citu komunikāciju pakāpenisku sakārtošanu, pieaugu īpašumu vērtība, taču tās nozīmē arī lielāku nekustamā īpašuma nodokli pēc 2014. gada. Kur tieši robeža tiks novilkta, kur būs neaizskaramās sarkanās līnijas – tas būs redzams, diskutējams un maināms TP sabiedriskās apspriešanas gaitā. Vēlāk neko mainīt vairs nevarēs, tāpēc visiem, kam pieder maza vai liels īpašums – jāiesaistās, vismaz izpētīt kartogrāfisko materiālu, brīdina speciālisti.

TP apspriešanas notiks kā lauku pagastos, tā pilsētā. Līvānos TP kartogrāfiskos materiālus izstādīs Līvānu

novada domē, lai ikviens tos varētu ne-traucēti izpētīt, bet sīkākas konsultācijas varēs saņemt būvvaldē vai arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs.

Runājot par Līvānu rūpniecības zonas sakārtošanu rajonā aiz dzelzceļa pārbrauktuves (Fabrikas, Celniecības, Stīnu ielas), kur strādā vairums ražošanas uzņēmumu, ir jāzina konkrētās uzņēmēju vajadzības. Tieši tāpēc šobrīd dome risina sarunas par tehniski ekonomiskās izpētes darbu veikšanu rūpniecības zonā. Jāizpēta, kāds ir esošais ūdens patēriņš uzņēmumos. Vai uzņēmumi būtu ieinteresēti pieslēgties centrālajam pilsētas ūdensvadam ar kvalitatīvu ūdeni. Jānoskaidro, kādi ir kanalizācijas notekūdeņu apjomi, kas svarīgi, būvējot jaunas notekūdeņu iekārtas. Izskanēja priekšlikums paredzēt jaunu elektropieslēgumu iespējas, jo esošās elektrības pieslēgumu jaudas jau ir sadalītas starp uzņēmumiem, bet jaunajiem ar elektrības pieslēgšanu varētu rasties problēmas. Šis jautājums ir valsts un «Latvenergo» kompetencē, taču dome uz to vērsīs uzmanību.

Tā kā teritorija joprojām atrodas Jeršikas pagastā, tad struktūrfondu līdzekļus tajā ieguldīt ir liegts. Savukārt pēc iekļaušanas pilsētā plānos ir sakārtot ielu un pievadceļu segumu, ierīkot kanalizācijas sistēmu un pieslēgties centrālajam pilsētas ūdensvadam, uzlabot elektrības, telekomunikāciju un interneta nodrošinājumu, lai šajā teritorijā rastos jaunas darba vietas. Lai to veiktu, vajadzīgs gan valsts, gan paš-

valdības atbalsts.

Šobrīd izskanējis, ka ES un valsts atbalsts varētu būt industriālo parku attīstībai. Lai veidotu šādas teritorijas, kur infrastruktūra ir pilnībā sakārtota līdz līmenim «nāc un būvē rūpniecību», pašvaldības īpašumā jābūt vairākiem hektāriem brīvas zemes. Diemžēl Līvānu gadījumā pašvaldībai pieder tikai nelieli zemes fragmenti, pārējā zeme ir privāto personu rokās. Kā uzsvēra domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, tieši te vajadzīga valsts līdzdalība, par saprātīgu (valsts ierobežotu) cenu uzpērkot zemi no privātpersonām šādu industriālo parku izveidei. Pašvaldībai tādu līdzekļu nav.

Ja aizvadītajā plānošanas periodā novadā vairāk tika domāts par dzīves vidi – pagalmu, ielu, trotuāru asfaltēšanu un iestāžu siltināšanu, tad nākošajā plānošanas periodā (2014.-2020. gadā) uzsvārs jāliek uz rūpniecisko teritoriju sakārtošanu, lai uzņēmējiem atvieglotu jaunu darba vietu radīšanu, uzsvēra domes vadība. Šobrīd visām pašvaldībām no ministrijas (VARAM) pieprasīts detalizēts līdzekļu un prioritāšu plāns ES fondu līdzekļu pieprasījumam turpmākajiem gadiem. To gatavo arī Līvānu novada dome un uzņēmēju padomes sēdes laikā tiks uzklauts arī uzņēmēju viedoklis šajā jautājumā.

Nākamā uzņēmēju padomes sēde notiks pēc trim mēnešiem – 8. maijā SIA «Līvānu kūdras fabrika» ražotnē Soltumos, Līvānu novada Rožupes pagastā.

Pašvaldība meklē jaunus veidus sociālo problēmu risināšanai

Ne visas sociālās problēmas
var atrisināt ar pabalstiem.
To pierāda skaitļi. Piemēram,
pērn Līvānu novadā dažādas
sociālās palīdzības veidā iztērēts
ap pusmiljons latu.
Tāpēc pašvaldība meklē ceļus,
kā mazināt problēmu cēloņus.
Tie visbiežāk ir meklējami ģimenēs.

Pieaugot sociālajai spriedzei ģimenēs, pirmie cietēji ir bērni, kuriem pasliktinās sekmes mācībās un uzvedībā.

Tieši tāpēc, kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, novada skolās turpmākos divus gadus ar bērniem un jauniešiem strādās 27 pedagogi (sociālie pedagogi, pagarinātās dienas grupu pedagogi, stājas korekcijas un citi), kuri projekta «Atbalsta pasākumu īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļautajiem bērniem un jauniešiem

Līvānu novada skolās» ietvaros palīdzēs novada skolēniem uzlabot mācību prasmes.

Tāpat no marta novada sociālajā dienestā papildus strādās sociālie darbinieki, kas projekta «Uzvedības sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmu izstrāde Līvānu novada bērniem un to ģimenēs» ietvaros sniegs sociālo rehabilitāciju maznodrošinātām un trūcīgām, daudz bērnu un nepilnām ģimenēm.

Sociālajā dienestā darbosies bērnu un ģimenes atbalsta punkts, kura darbinieki nāks talkā, gan veidojot sociālās prasmes šajās ģimenēs, gan centīsies mainīt ierastos uzvedības modeļus, kas noved pie sociāla rakstura problēmām ģimenēs.

Projektā iesaistīti divi sociālie darbinieki, divi psihologi un viens sociālais pedagogs. Speciālisti veiks jaunu

uzvedības sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmu dokumentācijas izstrādi, kas būs pamats preventīvā un motivējošā sociālā darba veikšanai ar bērniem un ģimenēm no sociālā riska grupām.

Darbs ar ģimenēm notiks pēc individuāla plāna. Mērķa grupām būs iespēja apgūt jaunas zināšanas un prasmes, izmantojot projekta ietvaros iegādātās grāmatas un spēles, nodrošināti dažādi motivējoši pasākumi. Tāpat tiks izveidota bērniem un ģimenēm pievilcīga vide sociālo prasmju attīstīšanai – ierīkota spēļu istaba, kur bērni varēs pavadīt savu brīvo laiku, nodarboties ar izzinošām un attīstību veicinošām aktivitātēm sociālā pedagoga vadībā.

Visu šo aktivitāšu veikšanas izmaksas simtprocentīgi tiks segtas no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem.

Sagatavoja L.Rancāne

Preiļi — Latgales līderi namu siltināšanas programmā

Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) daudzdzīvokļu māju siltināšanas programmas ietvaros Preiļos nosiltinātas divas ēkas — Liepu ielā 24 un Liepu ielā 12, informē SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Pašlaik notiek Rēzeknes ielas 32. nama siltināšana. Vēl triju māju iedzīvotāji noslēguši līgumus ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) par projektu īstenošanu. Līdz ar to Preiļi ir viena no aktīvākajām pilsētām Latgalē, kas iesaistās siltināšanas programmā. Siltināto māju pozitīvie energoefektivitātes rādītāji ir stimuls arī citiem domāt par līdzīgiem projektiem, jo tas ir visefektīvākais veids, kā samazināt apkures rēķinus. Arī novada dome siltināšanas programmas dalībniekiem izrāda pretimnākšanu un sniedz finansiālu atbalstu, sedzot energoaudita izdevumus.

Dzīvokļu īpašnieku biedrība «Liepu iela 12» tika veidota ar konkrētu mērķi piedalīties daudzdzīvokļu māju siltināšanas programmā. Nama apsaimniekošanu joprojām veic uzņēmums SIA «Preiļu saimnieks». Iedzīvotājus šāds modelis apmierina, jo pagaidām viņi neko mainīt neplāno.

Nama renovācijas kopējās izmaksas ir aptuveni 104 000 latu, šobrīd LIAA izvērtē projekta norises gaitu, lai veiktu līdzekļu atmaksu 50% apmērā.

Renovācija bija nepieciešama

Četrstāvu daudzdzīvokļu ēka Liepu ielā 12 celta 1976. gadā, tāpēc tās būvkonstrukcijas krietni nolietojušas. Arī iekšējie inženiertīkli savu laiku nokalpojuši. Ja nepiedalītos siltināšanas programmā šobrīd, ar laiku iedzīvotājiem tik un tā vajadzētu uzņemties kredītsaistības kapitālremonta veikšanai.

Siltināšanas programmas ietvaros veikta ēkas ieejas mezgla, pamata cokola, ārējo un bēniņu siltināšana. Kāpņu telpās un dzīvokļos, kur tas vēl nebija izdarīts, nomainīti vecie logi. Būvdarbus realizēja uzņēmums SIA «AV nami», bet santehnikas darbus veica SIA «Aura».

Uzstādīti individuālie siltumskaitītāji

Ēkas siltummezgla nomaņu par uzkrātajiem apsaimniekošanas līdzek-

Ar bargu salu dāsnais janvāris daudzu namu apkures rēķinus uzaudzējis milzīgus. Taču ir arī pretēji piemēri, piemēram, četrstāvu nams ar 36 dzīvokļiem Preiļos, Liepu ielā 12. Pēc notikušās renovācijas mājas iedzīvotāji par vienu apkurināmās platības kvadrātmetru maksāja 0,72 latus. Tas ir divreiz mazāk, ja salīdzina ar citām tehniski un konstruktīvi vienādām daudzdzīvokļu ēkām.

Ļiem jau iepriekš bija veicis SIA «Preiļu saimnieks». Renovācijas laikā dzīvokļos pie radiatoriem uzstādīti individuālie siltummērītāji jeb alokatori un siltuma patēriņa regulatori. Tas ļauj pašiem iedzīvotājiem regulēt siltumu telpās, to pazeminot vai paaugstinot, un tā izvēlēties sev piemērotu komforta līmeni.

Informācija no visiem siltuma sadalītājiem tiek pārraidīta uz datoru, un to var nolasīt bez dzīvokļu īpašnieku klātbūtnes. Pēc tam visa saņemta informācija tiek apkopota un noslēgumā izrakstīti rēķini.

Siltumenerģijas ietaupījums pašreiz ir aptuveni 40%. Kad mājas iedzīvotāji būs pilnībā apguvuši jaunās sistēmas regulēšanas nianses, ietaupījums būs vēl lielāks. Sākotnējā piesardzība un bažas par kredīta ņemšanu būvdarbu veikšanai zudušas. Cilvēki redz, ka

rēķini nekļūst lielāki — maksājot mazāk par apkuri, var nosegt kredītu.

Iecerēti nākamie darbi

Dzīvokļu īpašnieku biedrības «Liepu iela 12» valdes loceklis Igors Kolosovs akcentē, ka uzlabot savu dzīves vidi vēlas visi, taču ar to vien ir par maz. Svarīgi pašiem uzņemties iniciatīvu un aktīvi darboties, lai vēlnes realizētu.

Lielākais darbs — mājas kompleksā renovācija — sekmīgi paveikts, un tas iedvesmo jaunām iecerēm. Iedzīvotāji ir vienprātīgi, ka tad, kad būs papildinājis mājas apsaimniekošanas līdzekļu uzkrājums, noteikti nepieciešams veikt kāpņu telpu kosmētisko remontu. Tāpat tiek plānots labiekārtot mājai piegulošo teritoriju, iekopt zālienu, remontēt ietvi.

L. Kirillova

Iedzīvotājiem jautā, ko darīt ar Preiļu pili

Šonedēļ sākusies un līdz 16. martam turpināsies Preiļu novada iedzīvotāju aptauja un publiskā apspriešana par būtisku jautājumu — ko darīt ar laika un klimatisko apstākļu nežēlīgi postīto Preiļu parka pili?

Publiskajai apspriešanai nodoti vairāki priekšlikumi. Pirmais piedāvā pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizņēmumu aptuveni divu miljonu latu apmērā un veikt rekonstrukciju. Atjaunotajā pilī tiktu izvietota dzimtsarakstu nodaļa, vēstures un lietišķās mākslas muzejs, kā arī domes administrācija. Otrais — pašvaldība pili un parka daļu iznomā privātam investoram, kurš veic rekonstrukciju. Tiesa, nomas līgumā būtu atrunāts pils izmantošanas mērķis un paredzētas tiesības lauzt līgumu, ja rekonstrukcijas darbi netiek veikti. Trešais — pašvaldība pili un parku (vai tā daļu) pārdod privātam investoram,

kurš ēku atjauno un izmanto pēc saviem ieskatiem. Aptaujas anketā iedzīvotājiem piedāvāta iespēja ierakstīt arī savus priekšlikumus.

Atgādinām, ka jau 2005. gadā tika izstrādāts pils rekonstrukcijas tehniskais projekts un sagatavots projekts pils un parka rekonstrukcijai, kas tika iesniegts Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu konkursam, bet netika atbalstīts. 2006. gada decembrī atbilstoši izsoles rezultātiem tika noslēgts nomas līgums ar SIA «Projektu attīstība un investīcijas» par zemes 6,17 hektāru platībā un pils ēkas ar piebūvi iznomāšanu. Līgums paredzēja konkrētus termiņus rekonstrukcijas darbu veikšanai, tomēr līguma noteikumi netika izpildīti un darbi netika uzsākti. 2009. gadā par Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas piešķirtajiem 9000 latu veikti pils avārijas situācijas novēršanas darbi. Pērn nomas līgums ar nomnieku no Rīgas tika lauzts.

Tā kā pēdējo gadu laikā pils tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies un tās atjaunošanai nepieciešami ievērojami līdzekļi, pašvaldības deputāti šī gada 11. janvāra sēdē nolēma, ka jāsarīko publiska apspriešana, lai noskaidrotu novada iedzīvotāju viedokli par turpmāko pils likteni. Tiesa, publiskās apspriešanas rezultātiem būs konsultatīvs raksturs.

Publiskās apspriešanas sapulce notiks nākamotdien, 28. februārī, pulksten 17.30 novada domes sēžu zālē. Apspriešanas rezultāti tiks paziņoti turpat 22. martā pulksten 17.30.

Anketas pieejamas apmeklētāju pieņemšanas un informācijas centrā (5. kabinetā) Raiņa bulvārī 19, visās pagastu pārvaldēs, Preiļu galvenajā bibliotēkā, namu pārvaldē, kā arī aizpildāmas elektroniskā formā novada domes mājas lapā www.preili.lv sadaļā «Pašvaldība/sabiedriskās apspriešanas».

L. Kirillova

Skaitīsim laiku pēc vecā stila?

Meteorologi draud ar plūdiem un arī bez viņu teiktā zināms, ka, nerunājot par Lielupi vai Daugavu, arī mazā Dubna pavasaros spēj sastrādāt briesmu lietas. Tāpat aiz kalniem nav sējas darbi, un lauku ļaudīm noderētu, ja valdība paintereštos, kā būs ar maizes audzēšanu, un piesolītu atbalstu. Bez tam, kā vienmēr, milzums citu lietu, kas būtu jārisina: bezdarbs atkal palielinās, veselības aprūpe joprojām nesakārtota, Latgales atpalicības jautājums atlikts malā, un no solītajiem desantiem ne miņas. Ko dara mūsu politiķi un valstsvīri? Suslojas ap aizvadīto valodu referendumu, — te forums, te diskusija, te saruna, te analīze, te dialogs, te monologs, — par tēmu, ko nu darīsim, kā saliedēsimies? Pasaulē nav tādas valsts, kurā dažādas nācijas dzīvotu saliedēti, jo tad jau tā būtu pilnīgi jauna nācija, apmēram tāda, kādu mēģināja veidot padomju laikā — padomju nācija. Cita lieta, ka, mītot vienas valsts robežās, visām nācijām jādzīvo līdzās, ievērojot mierīgu līdzāspastāvēšanu, bez šantāžas, draudiem un apvainojumiem. Referenduma iznākums tieši to arī parādīja — dzīvosim līdzās, mazākumam neuztiepjot vairumam savu gribu. Tomēr jau pirmā pēcreferenduma nedēļa rāda, ka konfliktus var izraisīt par jebko, ja vien ir gribēšana. Nu minoritāšu partijām par visu svarīgāks šķiet jautājums par brīvdienu piešķiršanu pareizticīgo un vecticībnieku Ziemassvētkos. Visas pasaules katoļi un arī pareizticīgie, kas iekļaujas Konstantinopoles un citos patriarhātos, kopā ar pārējiem kristiešiem Ziemassvētkus svin 24., 25. decembrī. Tāpat arī Somijas pareizticīgie. Arī Igaunijas pareizticīgo draudžu daļa jau pievienojusies Konstantinopoles patriarhātam, tāpat atsevišķas latviešu pareizticīgo draudzes. Savukārt Maskavas vai Serbijas patriarhāts, kas joprojām vadās pēc vecā stila kalendāra, šos svētkus sāk svinēt 6. janvārī.

Kas tā par spītību vai aprobežotību, kas neļauj svinēt svētkus kopā ar visiem kristiešiem? Kāpēc Latvijai būtu par pareizu jāpieņem tā Ziemassvētku datuma noteikšana, kas par pareizu tiek uzskatīts kādā pasaulē daļā — Krievijā? Varbūt vispār kalendāru «pagriez» atpakaļ, jo, kā jau zināms, pēc pareizticīgo Ziemassvētkiem seko tā sauktais vecais jaunais gads. Skaitīsim laiku pēc vecā stila? Latvieši, dzīvodami Īrijā vai Anglijā, nepieprasa par oficiāli svinamu dienu noteikt Ligo svētkus, bet tomēr pamanās tos nosvinēt. Arī pareizticīgie un vecticībnieki Latvijā vienmēr šos svētkus ir varējuši svinēt. Bērniem skolās ir pagarināts brīvlaiks, darba vietās ir iespēja samainīties vai paņemt brīvdienas uz atvaļinājuma rēķina. Jautājums par šīm brīvdienām ir izvirzīts nevis kā jautājums par ticību, bet kā šantāža. Tas, kas tiks pieprasīts, netika slēpts arī pirms valodu referendumu — brīvdienas Ziemassvētkos, tiesības uzvārdus rakstīt atbilstoši krievu valodas formām, tas ir — vīriešu dzimtes uzvārdus bez galotnēm, tiesības iesniegt iesniegumus un citus dokumentus ne valsts valodā, vēlēšanu tiesības nepilsoņiem un tā tālāk.

Tā vietā, lai valdība strādātu un darītu ko nopietnu Latvijas labklājības celšanai, tā jau vairākus mēnešus muļļājas un pinas ar referendumu lietām, ar diskusijām, forumiem un konferencēm, ar svētku dienām. Vārdu sakot, — ne ar ko.

Visā pasaulē, arī Latvijā pastāv ļoti retas, dzīvību apdraudošas, slimības, ar ko ik pa laikam kāds saslimst. Ir slimības, kas ārstējamas tikai ļoti modernās ārzemju klinikās, pie pasaulslaveniem profesoriem. Par to ir ļoti daudz jāmaksā, un ne vienmēr valstī šim nolūkam tiek atvēlēti pietiekami daudz naudas. 2011. gadā Latvijas Nacionālais veselības dienests par ienākošajiem rēķiniem reto slimību ārstēšanā no Beļģijas, Igaunijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Šveices, Vācijas, Ungārijas, Zviedrijas ir samaksājis 1 381 004 latus. Ne jau visi bērni, kam tas nepieciešams, tiek vesti ārstēties uz ārzemēm, jo valsts neuzņemas to apmaksāt. Lindermana sarīkotais referendums valstij izmaksāja divus miljonus latu. Cik Latvijas bērnu par šo summu būtu atguvuši veselību?

Dod, Dieviņ(i), otram dot!

Pasaulē, kuru aizvien vairāk pārņem personīgās ierašanās kāre, kurā vairumam cilvēku pašlabums ir nolikts Dieva vietā, kurā ciņā par varu un naudu tiek samītas morālās un garīgās vērtības, satiekoties ar cilvēkiem, kas savu laiku, līdzekļus ziedo citu labā, pretī saņemot tikai paldies vārdus, nākas piedzīvot pārsteigumu. Tāds radās arī, iepazīstoties ar biedrības «Psiholoģiskās, medicīniskās un praktiskās palīdzības centrs» darbošanos un tā vadītāju **Ilzi Melderi**. Centrs atvērts Livānu novada Rožupes pagasta Jaujās, «Zilītēs». Tā ir vieta, kur satikties un pavadīt laiku vietējiem senioriem, kas ir par jauniem, lai uzturētos tikai mājās četrās sienās, bet nedaudz par dzīves nogurdinātiem, lai spētu veikt tālus braucienus vai piedalīties plašās aktivitātēs. Te labi jūtas arī jaunāka gadagājuma cilvēki. Bet ne jau tikai izklaidei un kopīgai laika pavadīšanai vien izveidots šāds centrs. Te ir vieta, kur saņemama palīdzība daudzās tādās lietās, kas katrā mājā vai ģimenē, kurā ir veci cilvēki, tiek slēptas svešām acīm, bet tomēr ar tām jātiek galā.

Vecumā ar pašaprūpi grūti

Ilze Meldere ir Livānu 1. vidusskolas sociālā pedagoģe. Rožupes pagastā dzīvo arī viņas māmiņa. Ilze bija ievērojusi, ka gados vecākiem iedzīvotājiem, arī pašas tuviniekiem, ne tikai gribas sanākt kopā, noskatīties un apspriest kādas televīzijas pārraidis, parunāt par dzīvi, dalīties atmiņās, bet viņiem grūtības rada daudzas tādas lietas, par kurām jaunajiem nav ne mazākās jausmas — pašaprūpe. Gadiem ritot, vecājiem cilvēkiem aizvien grūtāk ar to tikt galā. Piemēram, ar tādu šķietami vienkāršu lietu kā nagu apgriešanu kāju pirkstiem, ar matu sakārtošanu, ar veļas mazgāšanu, ar asinsspiediena izmērīšanu. Tāpat reizēm vajadzīgs kāds, kas izmasē roku vai citu sasāpējušos ķermeņa daļu. Ilze radās doma to visu darīt organizētāk un kopīgi. Viņa sagatavoja projektu tāda centra izveidošanai, kurā cilvēki varētu saņemt psiholoģisku, medicīnisku un praktisku palīdzību, ko iesniedza LEADER programmā. Projekts guva atbalstu, tam piešķīra ES finansējumu 3600 latu apmērā. Tā kā projekta kopējās izmaksas ir 4000 latu, noteikumos bija paredzēts pašfinansējums 10 procentu apmērā — 400 latu. Šo naudu Ilze ieguldīja pati, nelūdzot atbalstu ne no novada domes, ne no kā cita.

Plašs pakalpojumu klāsts

Par projekta līdzekļiem iznomāta telpa dzīvojamā mājā, nopirkta mēbeles, dators un kopētājs, mobilais telefons. Ierīkoti interneta pieslēgumu, sagādāja kafijas automātu, — lietas, kas kopā būšanas reizes padara interesantas un omulīgas. Tika nopirkts arī pretizgulējumu matracis, kas jau vairākkārt izmantots. Ilze stāsta, ka to paņem uz tām mājām, kurās kāds no tuviniekiem gatavojas ceļam uz

● Evita Kleina (no kreisās) un Ilze Meldere jau apspriež jaunās idejas, ko darīt, lai novada senioriem vecumdienas nebūtu vienmuļas. Foto: A.Šņepsts

● Tuvojas pavasaris, un nākamreiz Rožupes psiholoģiskās, medicīniskās un praktiskās palīdzības centrā seniori jau runās par to, kurš ko sēs un dēstīs, dalīsies ar sēklām, bet šajā reizē labi pabūt kopā, ļaujoties centra omulībai un sirsnīgajai gaisotnei.

mūžību. Sagādāti staigāšanas rāmji, kas iemantojuši piekrišanu, jo vecājiem ļaudim ar tiem vieglāk pārvietoties, arī ratiņkrēsls. Nopirkts «šiberis» un līdzīgi priekšmeti, ko izmanto gultai piesaistītu slimnieku kopšanā, kāju vannīņa, spiediena mērītājs. Sagādāts arī pats nepieciešamākais inventārs matu kopšanai — grieznis, fēns, uzacu un skropstu krāsošanai. Arī gados vecākās kundzes vēlas nokrāsot matus, un šāda palīdzība centrā ir saņemama. Lieki teikt, ka visi šie pakalpojumi ir bez maksas. Tāpat kā veļas mazgāšana. Vecie cilvēki, pat ja ar personīgās veļas mazgāšanu tiek galā paši, tad gultas veļas, galdautu, aizkaru izmazgāšanai spēku ir par maz, tāpēc nopirkts un centrā uzstādīts automāts. Lieklākais akcents centrā likts tieši uz praktisko palīdzību, un gandrīz visas lietas ir pārvadājamās un nogādājamās pie tā cilvēka, kam tas nepieciešams. Ilzes ieguldījums šajā ziņā ir vislielākais — ceļā viņa dodas ar savu automašīnu un pašas pirktu benzīnu. Tāpat pati šāvāc un uz centru aizved cilvēkus, pēc tikšanās viņus nogādā mājās. Nereti kāds pie mājās autiņā tiek uzņemts ar visu mazgājamās veļas saini, bet mājup pēc pāris stundām aizvīzēti ar tīrām un svaigām drēbēm. Biedrība vienoties arī ar Livānu novada centrālo bibliotēku par grāmatu, laikrakstu un

žurnālu izsniegšanu, ko Ilze gan izņem uz sava vārda, bet pēc tam izdala senioriem. Nopirkti divi velosipēdi ar lieliem griezumiem, ar ko varēs pārvietoties vasarā, grozos līdzīgi ņemot dažādas mantas. Centra vajadzībām iegādājušies arī pārvietojamo ledusskapi, kurā salikt produktus un aizvest cilvēkiem uz mājām.

Projektam līdzekļi tika piešķirti 2009. gadā, bet pēdējā manta nopirkta tikai 2011. gada oktobrī, kad projekts reāli arī uzsāka darboties. Sākoties krīzes laikam, daudzas firmas beidza pastāvēt, vairs nevarēja atrast tādas preces, kas bija paredzētas projektā. Tie, kas ar šādām lietām nodarbojas, zina, cik precīzi visam jāatbilst projektā paredzētajam, tāpēc centra iekārtošanas laikā Ilze uzskata par visgrūtāko, bet pati darbošanās veco ļaužu labā viņai ir sirdslieta. Cilvēki gan ar mulsumu uzņēmuši šo palīdzību, nav raduši pakalpojumus saņemt bez maksas, nav raduši arī pie tā, ka par viņu sadzīves lietām kāds rūpējas. Apjūk un kautrējas, kad tiek piedāvāta palīdzība kāju apkopšanā, — nu, kā es tev rādīšu tās kājas, man tādas neskūtas. Lai paliek. Citu reizi, — dzirdamas tādas atrunas. Ilzei nākas pārliecināt, ka viņa neviens nespēj to darīt. Viņas filozofija ir tāda, — tā ir mana desmitā tiesa, ko es cilvēkiem izdaru labdarībā. Nereti lauku pagastos rūpes par vecājiem izpau-

žas ar pensionāru balli reizi gadā, ar aprūpētāja norīkošanu pavisam nespējīgiem, ar pabalstu malkas iegādi. Ilzes uzsāktā darbošanās veco ļaužu dzīves kvalitātes uzlabošanā ir pavisam kas cits. Viņas galvenie palīgi ir 1. vidusskolas medmāsa Gunta Dreimane-Tomsone, stiliste Linda Krastiņa. Palīdzību neatsaka arī citi. Emocionāls stāstījums par centrā pavadīto dienu ir Livānu 1. vidusskolas direktores vietniecei, vizuālās mākslas pedagoģei Evitai Kleinai.

Opis raksta datorā

— Ilze ir fantastisks cilvēks, aktīva, radoša sieviete, ar labu, gaišu sirdi, — teic Evita, kura uz centru bija uzaicināta senioriem iemācīt auduma ziedu gatavošanu.

— Man patika jau tas saulainais ziemas rīts, brīnišķīgais ceļš gar sniegotiem laukiem, kuri mirdzēja kā pasakā, ar sudrabu pielieti. Ierados ar pozitīvām jūtām un centrā, kur man nebija neviena pazīstama cilvēka, izņemot Ilzi, ar visiem uzreiz atradu kopīgu valodu. Atmosfēra bija brīnišķīga. Uz plīts vārījās liels katls ar ābolu tēju, un tiklīdz krūzīte iztukšojās, tā tika no jauna piepildīta ar garšīgo, veselīgo dzērienu. Kundzes bija ieradušās ar savu cienastu. Kurējās kamins. Ilze kārtēja matus kādai kundzītei, un šīs sievietes vaigs

vienkārši staroja no tās mīlestības un čubināšanās, kas viņu šeit apviņa. Nu gluži kā «Ievas pārvērtībās».

Sieviešu garderobē kāds jauns aksesuārs nekad nav par lieku, saka Evita, stāstot par auduma puķu gatavošanu. Bet nodarbošanās sākusās ar lūgšanu, ko nolāsija viena no klātesošajām, un kopīgu pateikšanos Dievam gan par maizi, kas likta uz galda, gan aizlūdzot par kādas meitenes izveseļošanos. Kamēr kundzēm pirksti ņirbēja, verot pērlītes, lokot un griežot auduma gabaliņus, kungi lasīja žurnālus, — nu gluži kā stāstos par vakarēšanu, priecējās Evita.

Daudz šādu jauku ainiņu atklāja abas aktivistes. Miļš ir stāsts par kādu opapu, kurš beidzot iedrošināts sēsties pie datora un uzrakstīt vēstuli. Sadūšojies elektroniski nosūtīt mazmeitai ziņu «Te opis raksta datorā». Pirms tam meitenei ticis piezvanīts, lai ielūkojas savā e-pastā. Neaizmirstams brīdis bijis, kad saņemta atbilde, un vectēvs pats izlasījis viņam veltīto sūtījumu ar smaidošu ģimīti rindas galā. Tādi brīži, kas izraisa gaišu prieku, nav aizmirstami. Ikviens no senioriem tiek mudināts mācīties darboties pie datora, un, iespējams, ar laiku iemācīsies ar interneta starpniecību apmaksāt dažādus rēķinus, tādejādi ietaupot naudu. Kad kopā sanākšanas reizē kāds nogurst no sēdēšanas, var atlaisties masāžas krēslā un «uzdzīt tonusu» muskuļiem un kauliem. Arī tas nopirkts par projekta naudu.

Pašlaik centrā aktīvi darbojas apmēram 15 cilvēki. Viņiem ir arī pieauguši bērni, tiesa, dažiem ārzemēs, citiem — Rīgā, un nevar katru dienu parūpēties par saviem vecākiem. Lielu laiku daļu Ilzei paņem tiešais darbs skolā, tāpēc prieks par pašas māmiņas Bronislavas Zīles atbalstu, kura ar visiem sazvānās, saorganizē, pieskata centru, vāra katlus ar tēju.

Palīgā aicina brīvprātīgos

Tuvojas pavasaris, un vecājiem cilvēkiem būtu vajadzīga palīdzība sakopt mājas apkārtni, iestādīt puķes. Ilze zina, ka novadā darbojas daudz brīvprātīgo jauniešu un aicina talkā viņus, kā arī jebkuru citu iedzīvotāju, kas varētu kaut kādā veidā centram palīdzēt. Piemēram, uzdāvināt lietotu automašīnu, kas vēl būtu pietiekami laba braukšanai pa lauku ceļiem. Viņa cer, ka brīvprātīgie jaunieši būs palīgi ar velosipēdiem izvadīt veco cilvēku pieteiktās un nopirkās mantas, kā arī sniegtu cita veida palīdzību.

Projekta ilgums ir pieci gadi. Ilze Meldere tic, ka šim labajam darbam radīsies palīgi, sekotāji, ka arī iedzīvotāji aizvien kuplākā skaitā apmeklēs šo centru. Un ka nesavtīga palīdzība tiem, kam to vajag, pamazām kļūs par sabiedrības normu. Tā kā teikts tautasdziesmā: «Dod, Dieviņ(i), kalnā kāpt, ne no kalna lejīnā, dod, Dieviņ(i), otram dot, ne no otra miļi lūgt.»

Ja kāds šajā darbā vēlas palīdzēt Ilzei Melderei, vai arī otrādi — nepieciešama palīdzība, var zvanīt uz numuru 29243567.

L.Rancāne

Pirmdienā, 27. februāris

LATVIJAS TV 1	7.00 900 sekundes.	3.35 Lēna, mana mūža mīlestība.	3.35 Lēna, mana mūža mīlestība.
6.45 Labrīt, Latvijā!	8.40 Basketbols TV.	4.15 Visi mīl Reimonda 4. Sēriāls.	4.15 Visi mīl Reimonda 4. Sēriāls.
8.30 Mīlas viesulis. 1366. sērija.	8.45 Supernatural. 8. sērija	4.40 Nakts joki.	4.40 Nakts joki.
9.25 Piccas mēsas. Sēriāls.	9.45 Anna un mīlestība. 36. sērija.		
9.55 Dzīvīte.	10.15 Otrā iespēja. M. f.		
10.20 Mīlas krāsas. 2. sērija.	12.10 Lapsa virtuvē.		
12.05 Televēlaka skatogs.	12.45 Mans mīltais draugs.		
12.20 Krievijas neskartā daba.	13.15 Citplanētiešu spēks.		
13.20 Es – savai zemītei.	Toma un Džerija		
13.50 Eirobusiņš.	14.00 LNT dienas ziņas.		
14.20 Televēlaka skatogs.	14.20 OKartes skatuve.		
15.15 Televēlaka skatogs.	15.00 Dailē nevelksminiece.		
15.40 Visi kakti norasojā. Anim. f.	32., 33. sērija.		
15.50 Lemuru iela. Dok. f.	17.00 Viss notiek uz labu. Sēriāls.		
16.15 Lauku peles un pilsētas peles piedzīvojumi. Anim. f.	18.00 Vecpulis 8.		
	18.55 Tautas bals.		
	20.00 LNT ziņas.		
	20.30 Sporta un laika ziņas.		
	20.40 Amerikas ekstrasesu		
	ciņas.		
	21.40 Tikai nesaki man Bizu 2.		
	5. sērija.		
	22.40 Dzivs pēc pieprasījuma 2.		
	4. sērija.		
	23.35 Maksīgais skaistums 3.		
	15. sērija		
	0.35 LNT ziņu Top 10.		
	1.30 15 minūtes. M. f.		
	3.30 Smieklīgākie dzīvnieki pasaulē.		
	3.50 Dailē nevelksminiece.		
	5.20 Viss notiek uz labu. Sēriāls.		
	TV3		
	5.00 Likums un kārtība 3.		
	3. sērija.		
	5.50 Mīlestība. Aizspriedumi.		
	Indija. 128. sērija.		
	6.40 Zinātkāra Dora. Anim. f.		
	7.10 Zinātkāra Džordžs. Anim. f.		
	7.35 Gormiti. Anim. f.		
	8.00 Tētu ka meitnās 6.		
	37., 38. sērija.		
	9.00 Smieklīgākie videokuriozi.		
	9.30 Uzmani! Virtuvē bērni.		
	10.00 Divi buras.		
	10.35 Māmiņu klubs.		
	11.10 10 gadus jaunāka 5.		
	12.10 Televēlaka skatogs.		
	12.25 Visi mīl Reimonda 4.		
	Sēriāls.		
	13.00 Mazie kloni. Anim. f.		
	13.15 Gormiti 2. Anim. f.		
	13.45 Zinātkāra Džordžs.		
	Anim. f.		
	14.15 Ugunsgrēks 7. 467. sērija.		
	14.50 Vārds sievietei 2.		
	106. sērija.		
	15.50 Lēna, mana mūža mīlestība.		
	Sēriāls.		
	16.50 Sirds kaitiņas. 11. sērija.		
	17.50 Slēgtā skola. 41. sērija.		
	19.00 Bez tābu.		
	19.50 TV3 ziņas.		
	20.20 Ugunsgrēks 7. 467. sērija.		
	21.00 Ipašo uzdevumu vienība		
	Hawaii 5-0. Sēriāls.		
	22.00 C.S.I. Ņujorka 7. Sēriāls.		
	23.00 Rafti skatuvei 2. Sēriāls.		
	24.00 Nēkā personīga.		
	1.00 Sarežģītāis prāts. Sēriāls.		
	1.50 Likums un kārtība. Sēriāls.		
	2.45 Mīlestība. Aizspriedumi.		
	Indija. 128. sērija.		
	LNT		
	6.05 Ticīgo uzvaras bals.		
	6.35 Edoņa novads.		
	6.55 Edoņa novads.		
	novadi Eiropā.		

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

ceļošā izstāde «Preiļu Romas katoļu draudzes baznīca. Pēteris Apšinieks».

◆ Līdz 29. februārim Aglonas bērnu brīvā laika pavardīšanas centrā (Daugavpils ielā 8, Aglonā) ceļošā izstāde no muzeja krājuma «Rakstiem vien cimdus adu». Apmeklētāji var iesaistīties izglītojošo programmu spēlēs.

◆ Muzeja ekspozīciju zālē izstāde «Volontu dzimta no Anspokiem», pamatekspozīcija «Preiļi gadsimtu spoguļos» un prezentācijas filmu par Preiļiem demonstrēšana. Izstādes skatāmās Raiņa buļvārī 28. Preiļos.

◆ Pamatekspozīcija «Polikarps Čerņavskis — meistars un personība» (Talsu ielā 21, Preiļos). Iepriekšēja pieteikšanās muzejā.

RIEBIŅU NOVADS

Riebiņu kultūras nams

◆ 24. februārī pulksten 22.00 diskotēka Riebiņu kafējnīcas telpās.

Sīļukalna kultūras nams

◆ 25. februārī pulksten 19.00 deju kolektīvu sadancis.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 25. februārī pulksten 22.00 baile, spēle «Arvids & Co».

Galēnu kultūras nams

◆ 3. martā pulksten 19.00 Lubānas tautas nama pašdarbnieku koncerts «Gads ir balts no abiem galiem, bet pa vidu zaļš».

Silajāņu kultūras nams

◆ 26. februārī pulksten 22.00 diskotēka.

VĀRKAVAS NOVADS

◆ 25. februārī pulksten 9.00 Pīliskās, Bleidas ezerā zemledus maksšķeršanas čempionāts. Līdzjutējiem — brīvdabas hokeja spēle, «roņu» sveiciens, jaunas atrakcijas un kopēja zupas vārīšana.

AGLONAS NOVADS

Aglonas kultūras centrs

◆ 25. februārī pulksten 15.00 Aglonas novada koru koncerts.

LĪVĀNU NOVADS

Līvānu novada kultūras centrs

◆ 24. februārī pulksten 22.00 jauniešu atpūtas vakars ar Dj Archib, Dj Raimonds un grupu «Transleiteri».

Sporta aktivitātes

◆ 25. februārī pulksten 10.00 Lāčplēša ielā 28 novuss (asotā kārtā).

PREIĻU NOVADA kultūras centrs

Preiļu kultūras nams

◆ 25. februārī pulksten 17.00 kora «Rīga» un Preiļu 1. pamatskolas kora sadziedāšanās «Dzied, māsīņa, tu pret mani!». Ieeja bez maksas.

Pelēcu kultūras nams

◆ 25. februārī pulksten 10.00 Pelēcu pagasta komandu zemledus maksšķeršanas sacensības. Pulksten 22.00 jauniešu diskotēka.

Preiļu vēstures un ietišķās mākslas muzejs

◆ Preiļu 1. pamatskolas muzeja telpās (Daugavpils ielā 34) Preiļu vēstures un ietišķās mākslas muzeja izstāde «Rotaļlietām un rotaļiem. Apmeklētāji var iesaistīties izglītojošajā programmā «Nāc spēlēties», koka, lupatu un dzijas lielu izgatavošanā, izspēlēt senas un jaunizveidotas galda spēles.

◆ Līdz 30. martam Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcā

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (24. februāris — 1. martis)

✓ Piekdiena, visa sestdiena un līdz svētdienas pusdienlaikam, 24. līdz 26. februāris, *lapu dienas*. Aplūkojiet puķes podos. Ja tās, piemēram, Ziemassvētku puķe puansetija, jau izstīdējusi, to vajag apgriezt, atstājot tikai pusi no augstuma. Pie reizes apskatiet, vai uz stublājiem nav sākušas vairoties laputis vai tīklērces. Tādā gadījumā to izplatību vajag nekavējoties aizkavēt. Vēl pirms augšanas atsākšanās var pavairot mīrtes ar koksnainiem spraudņiem.

✓ Ja kāds maisiņš pārtikai domātu kartupeļu glabājas siltā dzīvoklī vai istabā, to asnošana var aizkavēt, pieliekot tiem blakus maisiņā sabērtus aromātiskus tējas augus, piemēram, piparmētras.

✓ Kad pašiem jau sāk parādīties pavasara noguruma pazīmes, bez pastiprinātas dabisko vitamīnu avotu lietošanas vēl var ieteikt rīta kafijas vietā dzert pelašķu, citronliānu un šaurlapu ugunspuķu tēju vai to maisījumu. Var paspēt tēsēt

kātu un lapu selerijas, kas gan dīgs lēni, gan sākumā attīstīties ļoti lēni.

✓ Pirmdienā un otrdienā, 27. un 28. februāris, *augļu dienas*. Šajā laikā var griezt augļu koku potzarus, kas būs jāsglabā neiekaltuši līdz potēšanai vēlāk pavasarī. Uzpotējot varākas šķirnes uz viena koka, var veidot ģimenes koku.

✓ Ja esat vairāk vai mazāk droši, ka jau no 23. līdz 25. aprīlim augsne darzā būs iesilusi tiklīt, ka varēs stādīt agros kartupeļus, tos var likt dziedētēs jau no trešdienas, 29. februāra, līdz piektdienai, 2. februārim, kad iestājušās *sakņu dienas*. Visagrākās kartupeļu šķirnes pašlaik ir *Leoni*, *Mānerva*, un *Riviera*, bet tāpat ir ļoti labas Latvijas selekcionāru izaudzētās šķirnes *Agrie Dzeltēte* un *Mādara*. Kartupeļi jādziedz vēsās, gaisās telpās, tos apgrozot, lai pie visiem piekļūtu gaisma.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2012»

Zināmi subsīdiju apjomi

Šogad valsts subsīdijas lauksaimniekiem paredzētas 6,18 miljonu latu apmērā, informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Dagnija Muceniece.

14. februārī valdība apstiprināja Ministru kabineta noteikumus «Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību», kas nosaka atbalsta pasākumus lauksaimniecības attīstībai, tā piešķiršanas kritērijus un kārtību 2012. gadā.

Nemot vērā līdzšinējo pasākumu efektivitāti, valsts atbalsta līmeņa samazināšanos un valsts ekonomisko situāciju, lauksaimniekiem ļoti būtisks valsts atbalsts ir virzījums, kas stimulē lauksaimnieka konkurētspēju. Līdz ar to pieejamais finansējums galvenokārt tiks novirzīts lauksaimniecības produktu ražotājiem šādiem pasākumiem:

- ✓ lopkopības attīstībai — 2 338 098 lati;
  - ✓ augkopības attīstībai — 264 361 lats;
  - ✓ pētījumiem, starptautiskajai un savstarpējai sadarbībai — 397 780 lati;
  - ✓ tūrgus veicināšanai — 165 000 latu;
  - ✓ dalībai pārtikas kvalitātes shēmās — 167 600 lati;
  - ✓ lauksaimniecības nozaru riska samazināšanai — 222 253 lati;
  - ✓ investīciju veicināšanai lauksaimniecībā — 2 117 860 lati;
  - ✓ iepriekšējā gadā uzsāktu atbalsta pasākumu izpildes finansēšanai — 511 777 lati.
- Valsts atbalsta pasākumu mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības produktu ražošanas attīstību, veicinot lauku ekonomiskās telpas attīstību. Atbalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību administrēs un uzraudzīs Lauku atbalsta dienests.

Zināma bezakcīzes dīzeļdegvielas piešķiršanas kārtība

Zemkopības ministrijas Lauksaimnieku konsultatīvajā padomē apstiprināti priekšlikumi bezakcīzes dīzeļdegvielas piešķiršanai periodam no šī gada 1. jūnija līdz 2013. gada 30. jūnijam.

Nolemts bezakcīzes dīzeļdegvielas piešķiršanai saglabāt pašreizējo ienākumu sliekšni uz vienu lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru. Akcīzes nodokļa atbrīvojumu dīzeļdegvielas iegādei ir tiesīgs saņemt lauksaimniecības produkcijas ražotājs par hektāru skaitu, par kuriem ienākumi no lauksaimnieciskās ražošanas ir vismaz 200 lati no hektāra, neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu.

Tiks saglabāti pašreiz spēkā esošie atvieglojumi arī 2012./2013. saimnieciskajam gadam — prasību par minimālajiem ienākumiem (200 lati uz hektāru) nepiemēros tiem zemes hektāriem, kuri salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir papildus deklarēti vienotā platībā maksājuma saņemšanai Lauku atbalsta dienestā. Šo prasību nepiemēros «jaunajiem lauksaimniekiem» — ja lauksaimniecības produkcijas

ražotāji, kuri bija uzsākuši saimniecisko darbību un reģistrējušies Uzņēmumu reģistrā vai Valsts ienākumu dienestā, kā arī tie, kuri 2012. gadā pirmo reizi deklarējuši lauksaimniecībā izmantojamo zemi vienotā platībā maksājuma saņemšanai. Minimālajos ienākumos iekļauj arī 2010. gadā saņemto ES atbalsta maksājumu pasākumu «Agrovide» un «Agrovides maksājumi» apakšpasākumos (izņemot apakšpasākumu «Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana») saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un ES atbalsta piešķiršanu vides un lauku ainavas uzlabošanai.

Sākot ar šo gadu, iedzīvotāju ienākuma nodokļa gada ienākumu deklarācijas Valsts ienākumu dienestā ir jāiesniedz no 1. marta līdz 1. jūnijam. Lai lauksaimnieks varētu saņemt bezakcīzes dīzeļdegvielu jau no 2012. gada 30. jūnija, piesakoties LAD bezakcīzes dīzeļdegvielas saņemšanai, lauksaimniekam būs jāiesniedz VID iesniegtā iedzīvotāju ienākuma nodokļa gada ienākumu deklarācija par 2011. gadu. Ja deklarācija netiks iesniegta LAD, dīzeļdegviela tiks piešķirta ne ātrāk kā no šī gada 1. septembra.

Vienkāršo normatīvos aktus par meža atjaunošanu un ieaudzēšanu

Līdz šim prasības par meža atjaunošanu un ieaudzēšanu bija ietvertas trijos atsevišķos Ministru kabineta noteikumos. Līdz ar Ministru kabineta noteikumu «Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi» apstiprināšanu valdībā prasību izpildīšana būs vienkāršāka.

Kā informē Zemkopības ministrija, noteikumu projekta mērķis ir noteikt meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas nosacījumus un kritērijus, lai veicinātu augstākā, bioloģiski noturīgu mežaudžu izaudzēšanu, nodrošinot tautsaimniecību ar nepieciešamajiem koksnēs resursiem un vienlaikus saglabājot vides ekoloģisko līdzsvaru utt. Noteikumu projekts meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem vienkāršos prasību ievērošanu, jo tiesiskais regulējums būs ietverts vienā dokumentā.

Ja īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzību un izmantošanu regulējošie normatīvie akti nosaka atšķirīgas prasības meža atjaunošanai, spēkā būs prasības, ko nosaka atbilstošie īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzību un izmantošanu regulējošie normatīvie akti. Pare dzēts, ka meža ieaudzēšana sejt vai stādot jāveic atbilstoši terito-

rijas plānojumam un meliorācijas likumā noteiktajām prasībām. Tas dod garantiju, lai mežs netiktu ieaudzēts bioloģiski vērtīgajos zālajos, tiktu aizsargātas ainavas, īpaši aizsargājamās sugas un biotopi.

Noteikumu projektā noteikti meža atjaunošanas termiņi visiem meža tiptiem, kā arī dažiem meža tiptiem mainīts atjaunošanas termiņš. Tā projekts nosaka, ka atjaunotajai vai ieaudzētajai mežaudzei jāatbilst koptas mežaudzes kritērijiem ne vēlāk kā desmitajā gadā pēc atzīšanas par atjaunotu vai ieaudzētu, ja mežaudzes valdošās koku sugas ir skuju koki; un ne vēlāk kā piektajā gadā, ja mežaudzes valdošās koku sugas ir lapu koki. Šāda prasība uzliek pienākumu kopt atjaunotu vai ieaudzētu mežaudzi noteiktā laikā pēc tās atjaunošanas vai ieaudzēšanas, vienlaikus dodot iespēju izvēlēties optimālu mežaudzes kopšanas laiku konkrētajā platībā, lai veidotu augstākā, bioloģiski noturīgas mežaudzes un palielinātu iegūstamo kokmateriālu preces vērtību.

Projekts paredz, ka jaunaudžu kopšanas pārbaudes Valsts meža dienests veic izlases veidā. Tādējādi tiek samazināts administratīvais slogs dienesta darbiniekiem, bet meža īpašniekiem tiek uzlikta lielāka atbildība par darbu un informācijas kvalitāti.

Uzmanību! Eiropā izplatās jauna vīrusa saslimšana atgremotājiem

Pagājušā gada nogalē vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs — Vācijā, Nīderlandē, Beļģijā, bet šī gada sākumā arī Lielbritānijā un Francijā reģistrēta un sākusī izplatīties jauna saslimšana atgremotājdzīvniekiem.

Kā informē Pārtikas un veterinārā dienesta speciālisti, saslimšanu izraisa Šmalenbergas vīruss. Tā ir jauna, līdz šim neregistrēta vīrusa izraisīta kaite atgremotājdzīvniekiem — saslimšanas gadījumi konstatēti govīm, aītām un kazām. Slimība

pieaugušajiem dzīvniekiem izpaužas ar drudzi, produktīviem dzīvniekiem ar izslaukuma samazināšanos, grūsnēm dzīvniekiem — ar abortiem. Slimo dzīvnieku pēcnācēji dzimst vārgi, dzīvot nespējīgi, ar redzamām kroplībām un smadzeņu bojājumiem.

Sobrīd par jauno slimību speciālistiem ir maz informācijas, bet ir zināms, ka vīrusa pārnesšanas mehānisms ir ar pārnēsēju — mīgeļu un moskītu starpniecību no dzīvnieka uz dzīvnieku un no inficētas mātes auglim. Vīruss netiek

pārnestis tieša kontakta ceļā no viena dzīvnieka uz citu.

Slimības klīniskās pazīmes:

- ✓ pieaugušajiem dzīvniekiem saslimšana izpaužas netipiski — ar ēstgribas zudumu, caureju, drudzi, slaucamajām govīm ar izslaukuma samazināšanos. Vīrusa cirkulācija dzīvnieka organismā ilgst pāris dienas, tai beidzoties, arī klīniskie simptomi izzūd;

- ✓ ar Šmalenbergas vīrusu skartajos atgremotāju dzīvnieku (govīs, aītās, kazās) ganāmpulkos novēro grūsnu dzīvnieku

abortus, apgrūtinātas dzemdības. Novērots, ka aītām pēcnācēji piedzimst vārgi, ar kroplībām vai nedzīvi.

Eiropas slimību profilakses un kontroles centrs ir paziņojis, ka, pēc šobrīd pieejamās informācijas, ir maz ticams, ka vīruss varētu izraisīt saslimšanu cilvēkiem.

Pārtikas un veterinārā dienests aicina ikvienu dzīvnieku turētāju griezties pie praktizējošā veterinārārsta, ja grūsnajiem dzīvniekiem novēroti aborti, nedzīvi dzimuši jēri vai vārgi un kropli citi jaundzīvnieki.

SPECIĀLISTS IESAKA

Putnu mēsli — viens no labākajiem mēslojumiem

Ziemā vistu kūti sakrājies daudz putnu mēslu. Zināms, ka tas ir labs mēslojums. Kā to sagatavot un izmantot, lai efekts būtu vislielākais?

No putnu mēsliem var pagatavot ļoti vērtīgu kompostu. Tiem pievieno vēl vircu un kaļķojamo materiālu ar tādu aprēķinu, lai komposts pēc barības elementu satura būtu līdzvērtīgs labiem kūtsmēsliem. Faktiski šis organiskais komposts uz kūdras bāzes ir pārāk par dabīgiem kūtsmēsliem. Gatavojot kompostu, var izsargāties no atsevišķu barības elementu nepietiekamības vai pārbagātības, ko bieži novēro dabiskos kūtsmēslos.

Viens no labākajiem kūdras un organisko vielu kompostiem ir kūdras un šķidro putnu mēslu komposts tūpuma attiecībās 2,5 — 3 : 1. Iejaucot kūdrā organiskos mēslos sašķidrinātā veidā, ir iespējama

abu komponentu vienmērīga sajaukšana, kas būtiski nosaka gatavā komposta kvalitāti. Sākumā krauj 30 — 40 cm biezu kūdras kārtu, piedod dolomīta miltus, krītu vai kaļķakmens miltus. Var izmantot arī malkas pelnus, bet ne vairāk kā trīs kilogramus uz kubikmetru. Nav ieteicams kompostēt ļoti sausu, svaigi kaļķotu kūdru, jo tad var būt lielāki amonija formas slāpekļa zudumi. Sevišķi to var novērot karstā un sausā laikā.

Pie komponentu sajaukšanās jāskatās, lai šķidrie mēsli neaizplūstu, nesajaucoties ar kūdru. Tad radīsies mēslu zudumi un apkārtējās vides piesārņošana. Lielākā daļa putnu mēslu sastāv no daļiņām ar izmēriem 0,1 — 1 mm, bet aptuveni 30% masas sastāv no daļiņām, kas mazākas par 0,1 mm. Sīkās frakcijas satur vairāk organisko vielu — līdz 80%. Mēslos atrodas arī nesagremotā barība. Visi barības elementi

ir augiem uzņemamā veidā.

Lielākā daļa augu barības elementu putnu mēslos ir ūdenī šķīstošā formā — gan slāpekļi, gan fosfors un kālijs. Tāpat putnu mēslos ir daudz mikroelementu — mangāna, cinka, vara un dzelzs.

Atcerieties, ka bez kompostēšanas ar kūdras putnu mēsli zaudē daļu slāpekļa, jo putniem slāpekļa vielas maiņas galaprodukts ir urīnskābe. Tā ir līdz 60% no kopējā slāpekļa satura putnu mēslos. Tādēļ sašķidrinātos putnu mēslos nevar uzglabāt, tie nekavējoties jākompostē ar kūdru. Šis materiāls vispār ir labākais komponents šķidru mēslu kompostēšanai.

Kūdrā noteikti ieteicams izmantot komposta gatavošanai arī no trušu mēsliem, jo sūnu kūdrai ir ievērojama mitrumietilpība. Trušu mēsli satur slāpekli, fosforu,

kāliju, kalciju, kā arī magniju, sēru un mikroelementus.

Vēl mēslu sastāvu ietekmē lietotās barības veids. Zaļbarība veicina slāpekļa un magnija satura pieaugumu mēslos, sakņaugi — kālija un kalcija, bet graudi — fosfora un slāpekļa. Salīdzinot ar liellopu mēsliem, trušu mēslos slāpekļa ir aptuveni divas reizes vairāk, bet fosfora — pat trīs reizes vairāk. Kālija saturs ir līdzīgs.

Trušu mēslos ir daudz mikroorganismu, kas aktīvi piedalās organisko vielu pārveidošanā un paātrina komposta nogatavošanos. Trušu mēsli pieder pie tā sauktajiem siltajiem organiskajiem mēsliem. Tas nozīmē, ka tie nesatur pārmēriņu mitrumu un to sadalīšanās notiek diezgan ātri ar ievērojamu temperatūras paaugstināšanos komposta kaudzē.

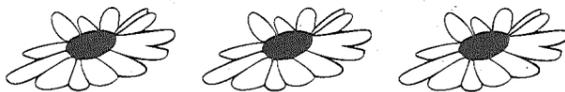

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”

Riebiņu novada jaunākais iedzīvotājs — puisītis — sevi pasaulei pieteica 19. februārī. Viņa māmiņa **Inga Bernāne** stāstīja, ka mazo brāļuku mājās no dzemdību nodaļas gaida māsiņa, četrgadīgā Roze. Puikam vārdiņš vēl nebija izdomāts. Inga teica, ka to izlems kopā ar dēla tēti **Aleksandru**.

Jaundzimušais papildinājis mazbērnu pulciņu saviem vecvecākiem Gaļinai un Stanislavam, Ludmilai un Jevģeni-
jam.

Gadi nav šķērslis, lai priecātos par dzīvi

Vecumdienas katram pienāk citādas. Viens tās pavada noslēgtībā, trūkuma nomākts un nesekojo apkārtējiem notikumiem, otram katras dienas vislielākā bagātība joprojām ir jauna informācija par dzīvi valstī, savā pilsētā, tuvinieku uzmanība, viņi ir lietas kursā par mazbērnu un mazmazbērnu gaitām, un, pat slimību mākti, saglabā mundrumu un dzīvesprieku. Lielā mērā mūža nogale ir atkarīga arī no tā, kā dzīvots, vai uzaudzināti bērni, un kādas tikumiskās vērtības viņiem iemācītas, vai jaunībā un spēka gados strādājuši, vai izglītojušies un kādā cieņā turējuši zināšanas, grāmatas, laikrakstus, žurnālus, no kā iegūstams tik daudz informācijas. Līvāniešu **Veiguru ģimene** gadu skaita ziņā ir vieni no visvecākajiem «Novadnieka» lasītājiem, Zentas kundzei — 85, viņas dzīvesbiedram Jānim — 87 gadi.

Puteņainā februāra dienā klauvējam pie Veiguru privātmājas ārdurvim. Žurnālistiem pievienojas arī mincis, kas pēc pastaigas alkst ātrāk nokļūt siltumā, un nama saimnieks jau ver durvis. Veiguru mājā esam ieradusies, lai pasniegtu Hipotēku bankas sadarbībā ar «Novadnieku» dāvināto kalendāru, kādus saņēma arī vairāki citi lasītāji. Viņi gan pēc kalendāra redakcijā ieradās paši, taču Veiguru ģimene piezvanīja un atvainojās, ka sakarā ar lielo gadu nastu ārpus mājas neiziet un uz Preiļiem neaizbrauks. Tādējādi kalendāru uzticamajiem lasītājiem nogādājām paši.

Abi dzīvesbiedri ir pozitīvi noskaņoti, labestīgi cilvēki, sirsniņš tā vien staro no viņiem. Istabas silti piekūrinātas. Apbrīno un jūsmo par mākslinieciski skaisto Hipotēku bankas kalendāru, priecājas, ka žurnālisti apciemojuši, aicina piesēst. Istabās gan te, gan tur izlasīto žurnālu un laikrakstu kaudzītes, jo periodika šajās mājās ir cieņā, abonēta gadu gadiem un vienmēr ar vislielāko interesi izlasīta.

Saimniece steidz parādīt domes pasniegto pagodinājuma rakstu, kas saņemts abu laulāto zelta kāzās, meitas izšuvumu krustdūrienu tehnikā — apsveikumu 80 gadu dzimšanas dienā. Meitai padodas izšūšana, un tā ir nodarbe, ar ko īsināt laiku, jo smagas slimības dēļ viņa piesaistīta mājai un raķiņkrēslam. Dzīvo turpat netālu, savā mājā, ko palīdzējis uzcelt tētis. Arī dēla ģimene apmetusies pašu celtā mājā Līvānos. Vecāku paraugam sekojot viens no mazdēliem, kurš arī ģimenes līgzdīņu savijis šajā pilsētā. Vēl viens mazdēls esot Anglijā, otrs studējot, trešais nule pārbraucis no ārzemēm, kur piecus mēnešus pavadījis mācībās. Strādā, mācās, iet bērnudārzā, — Veiguru dzimtas vecākie pārstāvji stāsta par jaunākajām atvasēm. Esam kupla ģimene, bet visi — tepat, Līvānos, saka Zenta. Par to abiem dzīvesbiedriem vislielākais prieks. Jānis stāsta, ka Dieviņam arī patīkot humors, tāpēc viņiem esot dāvāti seši mazdēli un septiņi mazmeitas, bet ar mazmazbērniem tieši otrādi — sešas meitenītes, puiku pavisam maz. Dēls un vedekla ļoti rūpējoties par vecākiem, tāpat arī mazbērni. Abi arī teic paldies Dievam, ka esot iztikuši, dzīvojot labi, bērni un mazbērni palīdzot. Nereti ar vecumu rokrokā iet slimības, arī Jāni pievarējis insults, pēc kura gan viņš spējis atkopties, nostāties uz savām kājām, joprojām seko līdzī visiem jaunumiem. Zenta uzteic novada domi, tās vadību par uzmanību pret invalīdiem, par saņemtajiem apsveikumiem un pabalstiem Ziemassvētkos. Kaut arī saldumu nauđina neliela, tomēr aizkustinoši tas, ka netiekot aizmirsti.

Zenta Veigure 20 gadus aizvadījusi tirdzniecības nozarē, 18 gadi nostrādāti bioķīmiskajā rūpnīcā. Jānis strādājis Daugavpils apriņķa apdrošināšanas pārvaldē, pēc tam skolā par

● Līvānieši Zenta un Jānis Veiguri prot priecāties un interesēties par dzīvi arī sirmā vecumā. Foto: A.Šņepsts

saimniecības daļas vadītāju, Līvānu bioķīmiskajā rūpnīcā pie iekārtu komplektēšanas, kad to vēl tikai cēla. Darba mūžs noslēdzies māju būves kombinātā. Ilgus gadus sabiedriskā kārtā nostrādājis tiesā par piesēdētāju gan Daugavpilī, gan Preiļos, atceras tiesnesi Jāni Svīkliņu. Ļoti gaidot «Novadnieku» tieši otrdienās, kad publicēti raksti par likumību, policijas ziņas, jo savulaik piedalījies krimināllietu iztiesāšanā un arī tagad interesējot, kā tiek apkarota noziedzība.

Labprāt kādam makulatūrā atdotu gadu gaitā sakrāto žurnālu un laikrakstu kaudzes, saka Zentas kundze, varbūt skolābērniem tie noderētu makulatūras vākšanas kampaņā. Visi izlasīti. «Es vīram saku, ka to laikrakstu mums par daudz pasūtīts, vajag atteikties no kāda, jo vairs nevar paspēt visus izlasīt, bet viņš atbild, ka turpmāk varbūt atstāt tikai «Novadnieku», stāsta namamāte. Ne vien laikraksti, bet arī grāmatas šajās mājās tiek lasītas kaudzēm vien.

Atvadoties no viesmīlīgajiem, jauneklīgo garu saglabājušajiem dzīvesbiedriem, novelam viņiem vēl daudz jaunu kalendāru tikpat laimīgiem nākamiem mūža gadiem.

Hipotēku bankas dāvināto kalendāru «Novadnieka» žurnālisti šajā reizē nogādāja arī cienījamajam Līvānu Romas katoļu draudzes dekānam Pēterim Vilcānam, kurš pēc tā redakcijā nevarēja ierasties personīgi. Kalendāru pasniedzām, pateicoties par uzticību «Novadniekam» un vēlēt labu veselību turpmākajiem dzīves gadiem.

L.Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(27. februāris — 4. marts)

Auns. Straujš dzīves ritms neļaus ilgi kavēties pie personisko problēmu risināšanas, līdz ar to neko nepaspēsiet sarežģīt. Atsevišķi jautājumi pat var atrisināties paši no sevis; un vairāk laika atliks atpūtai. Parūpējieties par savu labsajūtu, apmeklējiet kosmētikas salonu vai kā citādi uzlabojiet izskatu. Nedēļu tad varēsiet sākt labā noskaņojumā.

Vērsis. Pirms ķeraties pie kāda atbildīga darba, pārliecinieties, ka visu esat pareizi sapratuši. Nenāks par sliktu, ja vienu un to pašu jautājumu uzdosiet vairāk reizi — ne jau velti mēdz teikt, ka dubults nepļīst. Iecerētos projektus būs vieglāk īstenot, ja sadarbosieties ar citiem. Izturieties ieinteresēti pret jauniem paziņām un viņu piedāvājumiem.

Dvīņi. Nekļūdisieties uzskatīdami, ka tuvinieki par jūsu aktivitātēm izrāda pārāk lielu interesi. Ne jau ziņkārība, bet gan vēlēšanās palīdzēt viņus mudina būt lietas kursā par visu, ko darāt. Nemēģiniet nevienu pāraudzināt, nestrīdie-
ties, uzklauset. Pozitīva attieksme un kopīgas intereses palīdzēs nogludināt domstarpību asumus.

Vēzis. Ja gribat atgūt nokavēto, strauja un neapdomīga rīcība nepalīdzēs. Laujiet, lai notikumi rit savu gaitu, tad jau manīsiet, kad labot pielautās kļūdas, kad pabeigt novārtā atstāto. Pirms dodaties ceļā, pārliecinieties, vai viss nepieciešamais ir paņemts līdzī. Pat ja nav ne mazākās vēlmes tēc pārmaiņām, tās tik un tā pienāks.

Lauva. Rūpējieties par to, lai būtu stabils pamats zem kājām. Steidzinot notikumu gaitu, varat palaist garām kādu lielisku izdevību gūt pozitīvus iespaidus. Galvenais — centieties izvairīties no impulsīvas rīcības, nepieņemiet nozīmīgus lēmumus steigā. Apbruņojieties ar neapgāžamiem argumentiem, jo varat sastapties ar diezgan nopietnu pretestību.

Jaunava. Ar lēnprātību un tālredzību lepoties nevarēsiet. Nebūs laika gaidīt, kamēr kāds uzrunās un piedāvās kaut ko interesantu, paši gribēsiet būt situācijas noteicēji, nepadomājot par to, ka varbūt neesat vienīgie pretendenti uz šo lomu. Vai izdosies rast kompromisu attiecībās ar līdzcilvēkiem, tas būs atkarīgs tikai no jums.

Svāri. Var būt liels pieprasījums pēc jūsu profesionālajām iemaņām. Iespējams kāds izdevīgs sadarbības piedāvājums. Nepātraukti būs ko darīt, risināt un pārunāt. Vienīgais traucēklis veiksmīgai virzībai uz priekšu var izrādīties nepadarītie darbi. Brīžiem būs grūti izvēlēties, kam dot priekšroku — jaunam izaicinājumam vai iesāktam projektam.

Skorpions. Varat kļūt pārspīlēti jūtīgi pret kritiku, var pietrūkt pašpārliecinātības. Ja jūtat, ka pasliktinās pašsajūta, nezaudējiet optimismu. Centieties uzturēties labu draugu sabiedrībā — kāds no viņiem noteikti zinās, kā uzlabot gan garīgo, gan fizisko labsajūtu. Tiklīdz novelsiet no saviem pleciem šo problēmu vezumu, būsiet gatavi jauniem izaicinājumiem.

Strēlnieks. Iespējamas domstarpības ar tuviniekiem, jo var aktualizēties mūžsenā tēma — kuram ģimenei pieder pēdējais vārds. Izturieties pret attiecībām kā sporta sacensībām, pie vienotas koncepcijas tikt būs grūti. Pacientieties neiestīgt šo domstarpību peripetijās, jo nedēļas sākumā var paplašināties darba apjoms, ar kuru īsā laikā vajadzēs tikt galā.

Mežzāis. Tuvinieki, iespējams, mēģinās atrunāt no kāda pārgalvīga soļa, bet, būdami ietiepīgi, labi domātu padomu noraidīsiet. Tas nekas, ka pēc tam vajadzēs atzīt, ka viņiem tomēr bijusi taisnība. Darbā var nākties pārskatīt kādu iepriekš panāktu vienošanos vai līguma noteikumus. To nebūs grūti izdarīt, ja izturēsieties pret šo procesu radoši.

Ūdensvīrs. Gribēsiet visu darīt lēnām un pārdomāti, taču notikumi var risināties tik strauji, ka laika pārdomām neatliks. Ja gribat laiku pavadīt labā sabiedrībā, nelieciet uz sevi gaidīt. Pieņemiet izaicinājumu, parādiet, ka spējat ātri pielāgoties jauniem apstākļiem. Nepielaujiet paviršību, pat visvienkāršāko darbu pacientieties darīt ar pilnu atdevi un atbildību.

Zivis. Var būt paaugstināta emocionalitāte, tāpēc viegli varat nokļūt savu iegribu gūstā. Liksies, ka pamācāt citus, taču patiesībā strikti diktēsiet savus noteikumus. Tā kā ne visi uzskatīs par savu pienākumu tos ņemt vērā, tad par domstarpībām nebrīnāties. Uz ielas vai citā sabiedriskā vietā ir izredzes iepazīties ar kādu jauku cilvēku.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

PĒRK METĀLLŪŽŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.
Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJA AICINA 9. klašu skolēnus uz ATVĒRTO DURVJU DIENU
28. februārī plkst. 10.00.
Adrese: Kooperatīvā iela 6, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 65321663.
<http://www.pvg.edu.lv>

✓ PVC logi par pasakainu cenu!
✓ Siltās durvis no Ls 109.
Pilns serviss. Bezprocentu kredīts.
Tālr. 28673992.

SIA "IBIZA" iepērk visa veida cirsma un meža īpašumus.
Tālr. 29129421.

Pērk mežu, jaunaudzēs, īpašumus ar mežu un zemi.
Ātra samaksa un vienkārša dokumentu noformēšana. SIA "Green Forest", tālr. 29493384.

Piektdien, 2., 16., 30. martā, pārdošanā būs svaigi broileri — 1,50 Ls/kg, broilera stībi: 5 kg — 7 Ls, 15 kg — 19,50 Ls, aknas 1,50 Ls/kg, žāvētas desinās — 2,30 Ls/kg. **VIENMĒR SVAIĢA PRECE TIEŠI NO KAUTUVES!** Jaunaglonā 8.10, Aglonā 8.20, Aglonas stacija 8.35, Ārdavā 8.50, Pelēcos - 9.10, Aizkalnē 9.25, Preiļu tirgū 9.50, Sutros 10.20, Ančkinos 10.35, Vārkavā 11.00, Vecvārkavā 11.25, Mačānos 11.45, Vanagos 12.00, Rožupē 12.10, Rudzātos 12.30, Prikuļos 13.00, Riebiņos 13.20, Smelteros 13.50, Stabulniekos 14.10, Galēnos 14.20. Brauc katru otro piektdienu. Tālr. izziņām 22135110, 22135702 (šoferis).

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
Iepērk: piena teļus; gaļas šķirnes bulļus.
Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483, Mihails.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

Jēkabpils mežrūpniecība

● Pērk cirsma un lapu koku mežus īpašumā.
Tālr. 20272220, 29168689.

VESELĪBAS CENTRS 4

www.vc4.lv
www.edk.lv
Š. g. 1. martā Dr. Ints Ūdris, SIA "Veselības centrs 4", BALTĪJAS VĒNU KLĪNIKAS vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs, pieņems privātpoliklinikas telpās, Raiņa bulv. 7, Preiļos. Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija — Ls 25.
Pieraksts pa tālruni: 65324393.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, zirkus, aitas.
Tālr. 29161121, Juris.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirkus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirkus.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 28761515.

SIA „Wonner” visu laiku iepērk gaļas tīršķirnes un gaļas krustojuma bulļus no 4 mēn. vecuma, no 200 kg svara.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26361748.

LPKS “Baltic Meat Standard” iepērk liellopus, jaunlopus.
Labas cenas. Ir dažādas piemaksas. Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20250289, 63354097.

Sestdien, 3. martā, plkst. 11.00
Rēzeknes pilsētas kultūras namā, Brāļu Skrindu ielā 3,
INFORMĀTĪVA TĪKŠANĀS UN PĀRRUNAS AR DARBA DEVĒJU NO NĪDERLANDES – TEBOZA PRODUCTIONS BV

TEBOZA specializējas balto, zaļo sparģeļu (asparagus) un rabarberu audzēšanā Limburgas provincē. Holandiešu ģimenes uzņēmums, kas darbojas jau 44 gadus un savu produkciju piegādā lielveikaliem gan Nīderlandē, gan arī citur Eiropā.
Sezonā nodarbina ap 450 strādnieku.

- Sezonas darbs pie sparģeļu novākšanas uz lauka 5-6 dienas nedēļā;
- Atalgojums noteikts pēc padarītā, vidēji 50-100 EUR dienā;
- Dzīvošana labiekārtotās mobilajās mājās, maksa 10 EUR dienā;
- Nepieciešama laba fiziskā sagatavotība, veselība un izturība;
- Vēlama pieredze lauksaimniecībā vai citos līdzīga veida darbos;
- Darba devējs nodrošina sagaidīšanu grupām Diseldorfas lidostā.

Izbraukšana grupās, sākot ar 19. martu.
Iespēja arī iepriekš GPR birojos noskatīties TEBOZAS darba un sadzīves videomateriālu.

Vairāk informācijas par saimniecību www.aspergerassen.nl

Tīkšanos organizē GP Recruitment SIA
licence Nr. 48, www.gpr.lv
Lūdzam iepriekš pieteikties
pa tel. 64605540, mob. 26673586
vai birojā Latgales ielā 20, 232. kab., Rēzeknē

TEBOZA
100% ASPARAGUS

CENU IZMAIŅAS!!!

SIA «Alņi AS» iepērk
● Zāģbalkus Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	28	40-41	41-42
PRIEDE	26	32	36

Garumus iepriekš saskaņot!
Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070, mob. tālr. 29806775.

Vajadzīgas zāģeru brigādes.
Tālr. 29218214.

Aicina darbā mehāniķi elektrīķi,
var būt ģimene,
piedāvā dzīvojamo platību.
Tālr. 29183804.

SIA “ALVSTRE” iepērk dzīvsvārā:
teles līdz 0,80 Ls;
bulļus līdz 1,00 Ls;
govis līdz 0,95 Ls;
piena teļus līdz 1,70 Ls;
gaļas šķirnes bullēnus līdz 300 kg un līdz 11 m. v. cena līdz 1,70 Ls.
Kaušanai un eksportam. Cenas norādītas ar PVN. Tālr. 65197414.

SIA IBIZA pērk mežā pie ceļa
Preiļu raj.

Priedes z/b	g. 4,9; 5,5; 6,1
diam. 14 - 17	32 Ls
diam. 18 - 44	38 Ls
Egles z/b	g. 4,9; 5,5
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	42 Ls
Egles z/b	g. 6,1
diam. 14 - 17	36 Ls
diam. 18 <	44 Ls
Apses z/b	g. 2,5; 3,1; 5,0
diam. 14 - 23	17 Ls
diam. 24 <	23 Ls
Skujkoku p/m	15 Ls
Bērza p/m	17 Ls

Transporta izmaksas netiek ieturētas.

Piedāvājam slēgt līgumus ar fiksētām cenām.
Tālr. 25430031, 28330750. Info: www.ibiza.lv

SPERD SK
sākārto savu pasaukti!

- bīstamo koku novākšana: kapos, pie baznīcām, elektrolīnijām, privātmājām;
  - celmu frēzēšana;
  - autopacelēja pakalpojumi;
  - visa veida darbi augstumā;
  - sniega tīrīšana.
- Tālr. 29419522.

LABU APETĪTI!

Pildītas cūku kājiņas

2 cūku kājiņas.
Pildījums: 0,5 kg maltas cūkgaļas, 2 olu baltumi, vārīts burkāns, 100 g konservētu zaļo zirniņu, garšvielas.
Buljonam: burkāns, sipols, smaržīgie pipari, sāls u.c. garšvielas.
Rotāšanai: garšaugi, redīsi, mazie citroniņi, šampinjoni utt.

Kājiņas atkaulo un izņem mikstumu. Pilda ar iepriekš sagatavoto cūkgaļas masu. Katru kājiņu stingri ietin pergamentā, nosien un liek dziļā veidnē, pārlej ar karstu ūdeni. Tam pievieno smaržīgos piparus, burkānus, sipolu un citas garšvielas. Vāra gatavu (vismaz 1,5 stundas).

Kājiņas viegli noslogo un atstāj atdzēsīties buljonā, kas viegli saželēs. Tad iztīn no pergamenta un sagriež šķēlēs. Kārto uz liela lēzena šķīvja vai paplātes, kas izklāta ar salātu lapām. Līdzās pudurīšos kārto redīsus, mazos citroniņus, šampinjonus u.tml. Grezni izskatīsies, piemēram, purava zieds.

PASMAIDĪSIM

Universitātes tiesībzinātņu fakultātes profesors eksāmenā jautā studentam:

— Ja jūs vēlētos uzciņāt kādu ar apelsīnu, ko jūs viņam teiktu?

Students:

— Lūdzu, cienāties!

Profesors:

— Jūs taču esat jurists!

Students:

— Nu labi, tad es teikšu: ar šo es bez viltus, maldības un spaidiem piedāvāju jums visas man piederošās tiesības, labumus, priekšrocības un citas intereses pār īpašumu, kurš man pieder uz likumīga pamata, nav pārdots, iekārtots vai kā citādi apgrūtināts ar saistībām, parādiem un trešo personu prasībām, tālāk sauktu par "apelsīnu", kopā ar visiem tā piederumiem — mizu, mikstumiem, sulu un sēkliņām, ar tiesībām izspiest sulu, sagriezt, sasaldēt vai kā citādi patērēt, izmantojot jebkādas ierīces un palīgīdzekļus, kādi eksistē šobrīd vai kādi tiks izgudroti nākotnē vai arī bez minēto priekšmetu palīdzības, kā arī tiesības nodot augstākminēto īpašumu trešo personu valdījumā vai īpašumā ar visiem tā piederumiem — mizu, mikstumu, sulu un kauliņiem vai arī bez tiem...